

**Кременецький місцевий центр з надання
безоплатної вторинної правової допомоги**

Хто має право на безкоштовний проїзд у громадському транспорті?

Майже щороку, а може і частіше кожен перевізник шукає причину для того, щоб збільшити ціну на проїзд у громадському транспорті хоча б трішки. Проте це не єдина причина виникнення конфліктів між водіями і пасажирами. Однією з основних причин постійних конфліктів між пасажирами-пільговиками і водіями є те, що останні часто твердять, що майже усі без винятку повинні оплачувати за проїзд, тоді як пасажирів говорять, що держава їм гарантувала право їздити безкоштовно. Отож, пам'ятайте, що право на безкоштовний проїзд мають:

- відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»: УБД, інваліди війни, постраждалі учасники Революції Гідності та особи, які прирівняні до них, а також ті, що супроводжують особу з інвалідністю внаслідок війни I групи;

- відповідно до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»: громадяни, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (категорія 1), громадяни-учасники, які належать до категорії 2 та діти, яким встановлено інвалідність, пов'язану з Чорнобильською катастрофою;

- відповідно до Закону України «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист» мають: ветерани військової служби, органів внутрішніх справ, податкової міліції, державної пожежної охорони, державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України;

- відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»: військовослужбовці, які стали інвалідами внаслідок бойових дій, батьки військовослужбовців, які загинули, померли чи пропали безвісти під час проходження військової служби, вдова (вдівець) військовослужбовця, її (його) діти, дружина (чоловік) військовослужбовця, який пропав безвісти, її (його) діти;

- відповідно до Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні»: особи з інвалідністю I та II групи, діти з інвалідністю та особи, які супроводжують осіб з інвалідністю I групи або дітей з інвалідністю;

- відповідно до Закону України «Про охорону дитинства»: діти-сироти, діти позбавлені батьківського піклування, які виховуються або навчаються у навчально-виховних та навчальних закладах, діти з багатодітних сімей та діти до 6 років;

- відповідно до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» мають реабілітовані особи;

- відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 17.05.1993 № 354 «Про безоплатний проїзд пенсіонерів на транспорті загального користування» введено безоплатний проїзд для пенсіонерів за віком на міському пасажирському транспорті загального користування (крім метрополітену і таксі) та приміських маршрутах.

Для підтвердження своєї приналежності до однієї з вище переписаних категорій, особі необхідно пред'явити водієві відповідне посвідчення.

Що ж робити, якщо ви маєте право на безкоштовний проїзд, а водій змушує вас платити за проїзд чи виганяє з автобуса?

Статтею 37 Закону України «Про автомобільний транспорт» передбачено, що пільгові перевезення пасажирів, забезпечують автомобільні перевізники, що здійснюють перевезення на автобусних маршрутах загального користування. Такому перевізнику забороняється відмовлятися від пільгового перевезення, крім випадків, передбачених законом. Якщо перевізник безпідставно відмовився від пільгового перевезення, то така відмова тягне за собою відповідальність, а саме статтею 133-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення встановлено накладення штрафу на водіїв транспортних засобів, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності в розмірі восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Види та обсяги пільгових перевезень установлюються замовленням, у якому визначається порядок компенсації автомобільним перевізникам, які здійснюють перевезення пасажирів на маршрутах загального користування, збитків від цих перевезень.

Пам'ятайте, що на законодавчому рівні визначено перелік пільгових категорій, які мають право на безкоштовний проїзд, а кошти для перевізників компенсуються з міського бюджету шляхом дотацій!

У разі, якщо ж водій все ж таки порушує право на безкоштовний проїзд фіксуйте всі його дії на відео, запишіть собі контакти осіб, які стали свідками даної ситуації, ці дані будуть доказами при поданні заяви в правоохоронні органи чи органи місцевого самоврядування.